

то къмъ което тя ся стреми, отвраща тѣлото отъ това; за туй всякой челоѡкъ чувствува въ себе си тѣзи постояннѣ войнѣ. Тѣзи срасленни въ челоѡческитѣ природѣ тежненія или желанія, подѣ влияніето на които челоѡкъ върши всичко каквото прави, философытъ сѣ гы нарекли законы, и онзи на душѣтъ, който търси истиннѣтъ и доброто нарича ся нравственнѣтъ законъ, а онзи на тѣлото, който търси спокойствіето и удоволствіето, нарича ся законъ на самолюбіето.

Тѣзи два закона толкозъ враждебни единъ на другий, защото онова което единътъ търси и иска, другийтъ има отвращеніе отъ него и отива наопаки, сирѣчь когато тѣлото казва на челоѡка « открадни да имашъ, » душата му отговаря, « не дѣй, защото правишь опеправданіе, това е противно на добрѣтъ ти природѣ; » тѣзи два закона гы има безъ исключеніе въ всичкитѣ челоѡцы; а всякой бы ся намѣрилъ въ твърдѣ мѣчно положеніе, кой отъ тѣхъ да послуша, ако да ся не притечеше на помощъ челоѡку разумътъ. « Дружке душе, казва разумътъ, и ты любезно тѣло, и на двама ви пожеланіята и тежненіята да ся изпълняватъ, но нито пожеланіето на душѣтъ да достига до край, защото тѣлото ще да страдай, нето пъкъ на тѣлото, защото ще да бѣде противно на природѣтъ на душѣтъ; но ето азъ ще турѣмъ на всяко отъ вашитѣ пожеланія единъ прѣдѣлъ, който всякой отъ васъ не трѣба да прѣскача; » така ся произнеслъ разумътъ, който е спогодилъ тѣзи двата закона.

Този прѣдѣлъ, който е спогодилъ самолюбіето на тѣлото и нравственостътъ на душѣтъ, казва ся право или праведно хотѣніе; този прѣдѣлъ е твърдѣ нужденъ, защото, ако да търсяше челоѡкъ какъ да бѣде само той добръ, другитѣ челоѡцы щѣхъ да теглятъ неправды, или щѣхъ да ся блѣскають до когато да надвие по-силныйтъ; за туй право или праведно хотѣніе е оная равна външна свобода принадлежаща на всичкитѣ челоѡцы, като словесны т. е. разумны. Така, отъ това до сега виждамы че у челоѡка има да дѣйствувать три закона, нравственыйтъ, споредъ който челоѡкъ търси крайнето добро,—на самолюбіето, споредъ който търси собственыйтъ си интересъ, и — на правото или на праведното